

Studijas un pētniecība Vācijā Kas – Kā – Kāpēc?

Informācija par augstskolām, studiju programmām,
pieteikšanos un stipendijām

DAAD

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

Saturs

Priekšvārds	4
Kādēļ Vācija?	5
Iemesli interesēties par Vāciju un vācu valodu	5
10 galvenie iemesli studijām vai pētniecībai Vācijā	5
Vācijas augstskolas	6
Studiju valoda	6
Augstskolas veids	6
Studiju programma	6
Augstskolas atrašanās vieta	7
Pieteikšanās studijām Vācijā	8
Pieteikšanās process Vācijas universitātēs	8
Valodas zināšanu apliecinājumi	8
Akadēmiskais studiju gads Pieteikšanās termiņi	9
Reģistrācija (imatrikulācija)	9
Apdrošināšana	9
Ieceļošana	9
Dzīvošana	9
Saraksts studiju sākšanai	10
Izmaksas	11
Izmaksu aprēķina piemērs	11
Finansēšanas iespējas	12
DAAD stipendijas	12
Pieteikšanās termiņi	13
Citas stipendijas un fondi	13
Politiskie fondi	16
Baznīcu fondi	16
Citi fondi	17
Vācijas stipendija	17
Vācijas Valsts Izglītības atbalsta likums – BAföG	18
KfW-banku grupas krediti (KfW-Bankengruppe)	18
Studējošo kredīti no privātbankām	18
Norādes par pieteikumu stipendijai	19
CV	19
Motivācijas vēstule	19
Ieteikuma vēstule	20
Valodu zināšanu apliecinājumus	20
Sagatavošanās pārrunām ar komisiju	21
Pētniecība Vācijā	22
Doktorantūra: individuālā vs. strukturētā	22
Pētniecības iestādes	23
Neuniversitātes pētniecības iestādes	23
Pētniecības atbalsts	24
Alumniportal Deutschland	25

Priekšvārds

Mums ir patiess prieks, ka Jūs interesējaties par Vāciju, vācu valodu un/vai par studijām vai pētniecību Vācijā!

Ar apmēram 400 augstkolām un vairāk nekā 20 000 akreditētām studiju programmām (tajā skaitā arī atsevišķām angļu valodā) Vācija ir viena no daudzpusīgākajām augstāko izglītības iestāžu zemēm pasaulē, kura apvieno tradīcijas un jaunākos sasniegumus. Studiju izmaksas Vācijā salīdzinoši nav sevišķi augstas – valsts augstskolās nepastāv studiju maksa un arī uzturēšanās izmaksas, salīdzinot ar daudzām citām valstīm, ir drīzāk mērenas. Tājā pašā laikā aprīkojuma un mācību līmenis ir ļoti augsts, ko apliecina augstā pētniecības kvalitāte.

Šī brošūra Jums palīdzēs iegūt vispārēju pārskatu par Vācijas augstskolām, kā arī palīdzēs Jums, meklējot piemērotu izglītības iestādi studijām vai pētniecībai, piesakoties

vai kontaktējoties ar Vācijas akadēmiskajām iestādēm. Ja studiju vai pētniecības uzturēšanos nav iespējams finansēt no personīgajiem līdzekļiem, tad ir ieteicams meklēt stipendijas un citas atbalsta iespējas. Vairākas organizācijas, to vidū arī Vācijas Akadēmiskās Apmaiņas Dienests (DAAD) piedāvā finansiālu atbalstu studijām un pētniecības projektiem Vācijā. Šī brošūra Jums sniegs norādes arī par pieteikšanos stipendijai. Šīs norādes palīdzēs Jums ceļā uz studijām Vācijā.

Informācijas centrs sniedz konsultācijas un atbild uz jautājumiem, kā arī rīko informācijas seminārus un lekcijas. Priecāsimies apmeklēt arī Jūsu iestādi.

Vēlam Jums panākumus!

Jūsu DAAD Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Informācijas centrs Rīgā

Kādēļ Vācija?

Vācija ir daudzpusīga valsts ar daudzām augstvērtīgām kultūras un akadēmiskajām iestādēm. Pastāv daudz labu iemeslu interesēties par Vāciju, mācīties vācu valodu, studēt vai nodarboties ar pētniecību Vācijā.

Iemesli interesēties par Vāciju un vācu valodu.

- Vācu valoda ir dzimtā valoda vislielākajam lietotāju skaitam Eiropas Savienībā. Vāciski runā ne tikai Vācijā, bet arī Austrijā, Šveicē un Lihtenšteinā. Luksemburgā, Beļģijā, Italijā (Ziemeļtirolē), Dānijā un arī daudzās citās valstīs Eiropā un pasaulē vācu valoda ir daļa no daudzvalodības.
- Vācu valodai ir senas tradīcijas kā svešvalodai un arī mūsdienās daudziem cilvēkiem pasaulē tā ir *lingua franca*.
- Vācu valoda ir noderīga ne tikai filologiem, bet arī daudzās citās akadēmiskās nozarēs un profesijās, īpaši Baltijas valstīs, piemēram, juristiem, mediķiem, inženieriem, ekonomistiem, vēsturniekiem, teologiem u.c.
- Līdz 20.gs. sākumam vācu valoda bija viena no svarīgākajām kultūras, zinātnes un ekonomikas valodām Baltijā. Daudzi tā laika avoti ir vāciski, daudzas kultūras iezīmes, kuru sākums meklējams Vācijā, šeit ir saglabajušās līdz mūsdienām.
- Vācijas ekonomika ir spēcīga un Vācija ir viena no galvenajiem Baltijas valstu tirdzniecības partneriem. Cilvēkiem ar vācu valodas zināšanām ir labas darba iespējas gan Vācijā, gan arī Vācijas uzņēmumos un organizācijās Baltijas valstīs.
- Vācu valoda ir viena no galvenajām Baltijas tūrisma valodām.
- Vācija piedāvā daudzveidīgu kultūras un plašsaziņas līdzekļu vidi. Pārvaldot vācu valodu, vienmēr var būt labi informēts, var sekot līdzi un piedalīties daudzos augstvērtīgos notikumos un debatēs. Vācu sabiedrība (ārpus visām klišejām) katram piedāvā ko aizraujošu gan no tradicionālā, gan modernā klāsta.
- Angļu valodas zināšanas mūsdienās ir plaši izplatītas. Ar vācu valodas zināšanām Jūs varat izcelties: „Angļu valoda ir nepieciešamība, vācu valoda ir priekšrocība!“

10 galvenie iemesli studijām vai pētniecībai Vācijā

- Apmēram 400 augstskolu, vairāk nekā 20 000 studiju programmu
- Pasaulē vadoša pētniecība
- Stabili augsta akadēmiskā kvalitāte
- Senas akadēmiskās tradīcijas
- Daudzās programmās studijas iespējamas arī angļu valodā
- Plašas stipendiju un citas atbalsta iespējas
- ES valstu liecības un diplomi ir atzīti Eiropas izglītības telpā
- ES pilsoniem nav nepieciešama uzturēšanās atlauja
- Valsts augstskolās nepastāv studiju maksa
- Samērā zemas uzturēšanās izmaksas salīdzinājumā ar daudzām citām valstīm
- Kultūras un ģeogrāfiskā saikne starp Vāciju un Baltijas valstīm

Vācijas augstskolas

Piedāvājot daudzpusīgas studiju programmas, absolventu zinātniskajās koleģijās un pētniecības institūcijās, Vācijas augstskolas Jums sniedz Jūsu vēlmēm atbilstīgākās izglītības vai tālākizglītības iespējas. Ja Jūsu lēmums ir studēt Vācijā, tad vispirms Jums jāapsver turpmāk aprakstītie aspekti:

Studiju valoda

Dažādos studiju virzienos mācību valoda var būt atšķirīga. Līdzās vācu valodai lielākoties starptautiskajās studiju programmās kā mācību valoda dominē angļu valoda (vairāk informācijas par to atradīsiet sadaļā „Studiju programma“). Pētniecībā valoda parasti ir atkarīga no individuālām vajadzībām un zināšanām. Vācu valodas zināšanas var iegūt vai papildināt gandrīz visās Vācijas augstskolās kā arī daudzās citās institūcijās. Īpaši iecienīti ir augstskolu vasaras kursi, kuru apmeklējumam studenti var iegūt arī DAAD stipendijas.

www.daad.de/sommerkurse

Augstskolas veids

Vācijas 16 federālajās zemēs ir apmēram 400 augstākās izglītības iestāžu. Līdzās universitātēm, tehniskajām augstskolām, pedagoģijas augstskolām, mūzikas, mākslas un kino augstskolām Vācijā pastāv arī līdzvērtīgas profesionālās augstskolas (Hochschule für angewandte Wissenschaften (HAW)).

Universitātes ir paredzētas tieši Jums, ja Jūs interesējaties par zinātniski orientētām studijām. Universitātes piedāvā gan plašu studiju virzienu spektru, gan arī specializējas uz noteiktām jomām (piemēram, tehniskās universitātes vai

medicīnas universitātes). Universitātē būs pareizā izvēle arī tad, ja Jūs Vācijā vēlaties iegūt doktora grādu. Līdztekus veselai rindai dažādu institūtu, kuros nenotiek mācības, tiesī universitātes veido Vācijas pētniecības kodolu.

Profesionālās augstskolas ir pareizais risinājums, ja Jūs dodat priekšroku praktiski orientētām studijām. Šeit Jūs saņemsiet zinātniski pamatotu izglītību, kura ir piemērota konkrētām prasībām atbilstošajai profesijai. Studijās bieži ir iekļauta prakse un prakses semestrīs uzņēmumos un ražotnēs.

Mākslas, kino un mūzikas augstskolas ir Jūsu pareizā izvēle, ja Jūs interesējaties par tādiem priekšmetiem kā vizuālā māksla, industriālais un modes dizains, grafika, instrumentālā mūzika vai dziedāšana. Moderno mediju augstskolās apmāca režisorus, operatorus, scenārija autorus, kā arī citus ar kino un televīziju saistītus darbiniekus. Priekšnosacījums šāda veida studijām ir sevišķs mākslinieciskais talants, kas Jums būs jāpierāda piemērotības testā.

Lielāko daļu Vācijas augstskolu finansē valsts. Dažas augstskolas uztur luterānu vai katoļu baznīcas. Līdzās pastāv arī nu jau vairāk nekā 100 privāto augstskolu, kuru diplomu atbilstība tiek atzīta valsts līmenī. Lielākā daļa no tām ir profesionālās augstskolas.

Studiju programma

Vairāk nekā 20 000 studiju programmu sniedz iespēju izvēlēties praktiski jebkuru specializāciju. Jūs kā studiju iesācējs varat izvēlēties starp vairāk nekā 10 000 studiju pamatprogrammām (lielākā daļa no tām ir bakalaura studiju programmas). Ja Jums jau ir pirmais studiju

diploms, tad Jūs varat izvēlēties kādu no aptuveni 9 000 tālākizglītojošo studiju programmām (lielākā daļa no tām ir maģistra studiju programmas). Studiju virzienu profilus Jūs atradīsiet vietnē www.studienwahl.de.

Bakalaura studijas parasti ilgst trīs gadus, mēdz būt arī četrus gadus ilgas programmas. Maģistra programmas ilgst divus gadus. Tie, kuri izlej studēt priekšmetu ar kvalifikācijas eksāmenu valsts līmenī, piem., jurisprudenci vai medicīnu, pavada augstskolā piecus līdz sešus gadus.

Viena no Vācijas studiju sistēmas īpatnībām ir **duālās studiju programmas**, kurās studijas augstskolā tiek kombinētas ar apmācību kādā uzņēmumā. <https://www.daad.de/deutschland/nach-deutschland/angebote/de/57321-das-duale-studium/>

Ja Jūs interesē studijas angļu valodā, Jūs no apmēram 2 000 bakalaura, maģistra un doktora studiju programmām varat izvēlēties Jums atbilstošo „*International Degree Programme*“ (IDP) www.daad.de/idp. Šīs programmas apvieno padzīļinātu specializēto izglītību ar intensīvu atbalstu konsultāciju veidā. Dažas IDP tomēr pieprasā arī vācu valodas zināšanas.

Augstskolas atrašanās vieta

Jūs varat izlemt studēt pulsējošā lielpilsētā vai idilliskā mazpilsētā. Jūs varat izvēlēties starp jaundibinātām reformu universitātēm un tradīcijām bagātām izglītības iestādēm, starp

mazu, pārskatāmu augstskolu, kurā tiek piedāvāta individuālāka pieeja un ļoti lielu augstskolu, kura, savukārt, varētu piedāvāt ļoti plašas studiju un brīvā laika pavadīšanas iespējas. Lielāka universitāte ne vienmēr nozīmē, ka tā ir vislabāk piemērota Jūsu vajadzībām (var gadīties, ka mazā augstskolā profesoriem ir vairāk laika atbalstīt un konsultēt studentus, nekā tas ir lielās universitātēs).

Vispārīgi var teikt, ka visas akreditētās augstskolas un universitātes Vācijā atbilst augstiem standartiem. Izvēle nav viegla, tāpēc Jums vajadzētu kārtīgi izpētīt, kādas priekšrocības sniedz katra augstskola. Reitingu tabulā www.che-ranking.de var atrast augstskolu novērtējumu pa nozarēm, taču jaatceras, ka šādas tabulas sniedz tikai ļoti vispārinātu ieskatu un tikai ļoti ierobežoti vērtē individuāli pielāgotu specifiku. Līdz ar to studiju programmas izvēlē Jums visvairāk vajadzētu paļauties uz saviem studiju un dzīves mērķiem.

Noderīgas saites:

www.hochschulkompass.de – visu studiju programmu, augstskolu, kontaktu utt. meklētājs. Meklējot studiju programmu, visētāk ir izmantot „*Erweiterte Suche/Extended Search*“.

www.study-in-germany.de – šajā vietnē atradīsiet informāciju par studijām un ikdienu Vācijā (arī par apdrošināšanu, izmitināšanas iespējām utt.).

www.was-studiere-ich.de – bezmaksas tests, lai orientētos studiju virzienos. Pārbaudiet, kurš studiju virziens ir Jums vispiemērotākais.

Pieteikšanās studijām Vācijā

Jūsu atestāts par vidējo vispārējo izglītību tiek atzīts par atbilstošu dokumentu studiju uzsākšanai Vācijā un kopā ar atbilstošu valodas apliecinājumu veido pamatu, lai varetu iestāties kādā no Vācijas augstskolām.

Noderīgas saites:

www.anabin.de – informācija par liecību un izglītības dokumentu novērtēšanu.

www.anerkennung-in-deutschland.de – Vācijas valdības informācijas portāls par ārvalstu profesionalās kvalifikācijas atzīšanu Vācijā.

Pieteikšanās process Vācijas universitātēs

Vācijā pieteikties studijām pārsvarā var trīs veidos:

- iesniedzot pieteikumu tieši augstskolā
- iesniedzot pieteikumu ar www.uni-assist.de starpniecību
- iesniedzot pieteikumu vietnē www.hochschulstart.de.

To, kurā no veidiem Jums jāpiesakās, Jūs uzzināsiet savas izvēlētās augstskolas mājas lapā. Šeit vispārīgs apraksts:

Pieteikšanās tieši augstskolā

Pieteikšanās notiek caur atbilstošās augstskolas ārejo sakaru daļu vai studiju sekretariātu. Nepieciešamais formulārs iegūstams attiecīgajā augstskolā. Papildus: notariāli apstiprināta atestāta kopija un tulkojums, valodas(-u) zināšanu apliecinājums, un citi dokumenti atkarībā no augstskolas un programmas prasībām

Pieteikšanās ar www.uni-assist.de starpniecību

uni-assist ir centrāls dienests ārzemju studentiem, kas pāvalda pieteikšanās procesu aptuveni 180 Vācijas augstskolām. Priekšrocības – uni-assist pārbauda Jūsu pieteikuma dokumentus, to, vai visi dokumenti atbilst konkrētās augstskolas prasībām, un ar vienu dokumentu komplektu Jūs varat pieteikties vairākās augstskolās vienlaicīgi. Trūkums – pieteikšanās ar uni-assist starpniecību ir maksas pakalpojums.

Pieteikšanās vietnē www.hochschulstart.de

Uz studiju programmām, kurām visā Vācijā ir uzņemamo studentu skaita ierobežojums (medicīna, stomatoloģija, veterinārmedicīna, farmācija) pieteikums jāiesniedz vietnē www.hochschulstart.de. Lūdzu, nesiet vērā izvēlētās augstskolas norādījumus par pieteikšanos. Vietne sniedz arī izsmeljošu informāciju par attiecīgo jomu studiju iespējām Vācijā.

Valodas zināšanu apliecinājumi

Atkarībā no studiju programmas Jums jāapliecina atbilstošas vācu un/vai angļu valodas zināšanas, lai gan katrai augstskolai var būt nedaudz atšķirīgas prasības, kas atkarīgas no studiju virziena un pieprasījuma. Uzziniet savā izvēlētajā augstskolā par konkrētiem nosacījumiem. Kā apliecinājumi valodas zināšanām tiek atzīti sekojoši sertifikāti:

Vācu valodai: TestDaF (www.testdaf.de), Goethe-Zertifikat C2 (izņēmumu gadījumos C1 vai B2; www.goethe.org), DSDII, DSH.

Informāciju par šiem un citiem atzītiem sertifikātiem (piem., vecākiem sertifikātiem kā ZOP vai GDS) Jūs atradīsiet vietnē

www.sprachnachweis.de. Lai internetā apgūtu vācu valodu, ir vērts ieskatīties www.deutsch-uni.com.

Angļu valodai: TOEFL, IELTS vai Cambridge ESOL (minimālais punktu skaits atkarībā no augstskolas un studiju programmas).

Akadēmiskais studiju gads | Pieteikšanās termiņi

Studiju gads dalās divos semestros: ziemas semestrī (WiSe vai WS, 1.10.-31.3.) un vasaras semestrī (SoSe vai SS, 1.4.-30.9.). Lekcijas katrā augstskolā var sākties nedaudz atšķirīgā laikā, bet parasti lekcijas ziemas semestrī notiek 15.10.–15.2. (ar pārtraukumu Ziemassvētku laikā) un 15.4.–15.7. vasaras semestrī. Pārējā laikā notiek pārbaudes darbi, eksāmeni, prakse, mājas darbu rakstīšana utml.. Pieteikšanās termiņš ziemas semestrīm parasti ir 15. jūlijis, bet vasaras semestrīm 15. janvāris. Tomēr atcerieties – šie termiņi ļoti bieži mēdz atšķirties.

Uzziniet par terminiem jau laicīgi attiecīgās augstskolas mājas lapā.

Reģistrācija (imatrikulācija)

Pēc tam, kad ir saņemts apstiprinājums par uzņemšanu augstskolā, Jums ir personīgi jāreģistrējas studijām, kas parasti notiek tās pirms semestra sākuma Jūsu izvēlētajā augstskolā.

Apdrošināšana

Uz Vācijā pavadāmo studiju laiku Jums ir jānoslēdz veselības apdrošināšanas līgums. Jūs to varat darīt gan kādā no Vācijas, gan savas valsts apdrošināšanas kompānijām, gan arī saņemot Eiropas veselības apdrošināšanas karti (EVAK). Jebkurā gadījumā no Vācijas slimokases ir jāsaņem izziņa par apdrošināšanas atbilstību. Lielā mērā tas var būt atkarīgs arī no tā, cik ilgu laiku plānojat pavadīt Vācijā. www.study-in-germany.de/de/studium-planen/voraussetzungen/krankenversicherung_27548.php

Noderīga informācija:

www.vmnvd.gov.lv – šeit var pieteikties, lai saņemtu Eiropas veselības apdrošināšanas karti.

www.aok-on.de – šeit var saņemt izziņu par apdrošināšanas atbilstību prasībām.

www.krankenkassen.de – šeit var atrast sarakstu ar visām Vācijas slimokasēm.

Ieceļošana

Eiropas Savienības pilsoniem Vācijā nav nepieciešama uzturēšanās atlauja.

Plašāku informāciju par ieceļošanu un uzturēšanos Jūs atradīsiet vietnē www.internationale-studierende.de.

Dzīvošana

Lielākā daļa studentu Vācijā īrē istabīnu studentu kopmītnēs vai kopā ar citiem studentiem īrē atsevišķu dzīvokli, veidojot tā saucamo WG (*Wohngemeinschaft*). Augstskolu studentu pārstāvniecības (*Studierendenwerke*) palīdz studentiem istabīnu meklēšanā. īrējot privātu dzīvokli, Vācijā parasti kā ķīla jāiemaksā garantijas nauda divu mēneša īres maksas apjomā, kas, izbeidzot īres attiecības, parasti tiek atmaksāta, ja dzīvoklim nav nodarīti nekādi lieli bojājumi.

Noderīgas saites:

www.studentenwerke.de

Vācijas augstskolu studentu pārstāvniecību saraksts, kas cita starpā pārvalda arī studentu kopmītnes.

www.wg-gesucht.de

Šeit Jūs atradīsiet aktuālus dzīvokļu vai istabīnu izīrēšanas sludinājumus vai arī Jūs paši varat ievietot sludinājumu, ka meklējat istabīnu.

Saraksts studiju sākšanai rudenī

Janv.	<ul style="list-style-type: none">■ apkopot visu informāciju par izvēlēto programmu un iespējamām augstskolām	Sept.	Pēc apstiprinājuma saņemšanas no augstskolas: <ul style="list-style-type: none">■ parūpēties par veselības apdrošināšanu■ saistoši rezervēt dzīvokli vai vietu studentu viesnīcā■ pēc vajadzības pieteikt interneta pieslēgumu■ ierasties Vācijā■ samaksāt obligāto semestra iemaksu
Febr.	<ul style="list-style-type: none">■ pēc vajadzības konsultēties ar vietējo DAAD koordinatoru		
Marts	<ul style="list-style-type: none">■ atsvaidzināt vācu valodas zināšanas vai nokārtot vācu valodas eksāmenu (TestDaF utt.)		
Apr. — Jūl.	<ul style="list-style-type: none">■ pieteikties studijām augst-skolā, portālā www.uni-assist.de vai vietnē www.hochschul-start.de atbilstoši noteiktajiem pieteik šanās terminiem	Okt.	<ul style="list-style-type: none">■ sagādāt studiju un eksāmenu nolikumu un lekciju sarakstu■ izmantot studiju konsultāciju piedāvā-jumus augstskolā■ izstrādāt lekciju plānu■ pieteikties semināriem■ apmeklēt ievadpasākumus un iesaistīties organizētajos bibliotēkas apmeklējumos■ sagādāt bibliotēkas lasītāja karti un ēdnīcas karti■ uzsākt studijas
Aug.	<ul style="list-style-type: none">■ internetā iegūt informāciju par dzīvokļiem, studentu viesnīcām		

Izmaksas

Kopumā studiju izmaksas Vācijā, salīdzinot ar citām valstīm, ir samērā zemas, jo katru studiju vietu dotē Vācijas valsts. Valsts augstskolās parasti nav studiju maksas. Privātās augstskolas var pieprasīt līdz pat 15 000 eiro semestrī.

Tomēr arī valsts augstskolās jāmaksā tā sauktais obligātais semestra maksājums (*Semesterbeitrag*), kas ir no 50 līdz (izņēmuma gadījumos) 400 eiro semestrī. Taču par šo naudu studenti saņem dažādus pakalpojumus, piemēram, studenti var lēti paēst augstskolas ēdnīcā un izmantot reģionālo sabiedrisko transportu.

Uzturēšanās izmaksas ir atkarīgas no augstskolas atrašanās vietas. Loti bieži tieši tās maksa un pārtikas produkti lielās pilsētās mēdz būt daudz dārgāki nekā mazās apdzīvotās vietās un lauku rajonos. Kopumā dzīve Vācijas Austrumos un Ziemeļos ir nedaudz lētāka nekā Rietumos un Dienvidos.

Lielākā daļa studējošo Vācijā ir imatrikulēti valsts augstskolās. Atšķirībā no daudzām citām valstīm Vācijā nepastāv būtiskas studiju kvalitātes atšķirības starp valsts un privātajām augstskolām.

Izmaksu aprēķina piemērs

Šeit Jūs varat gūt ieskatu, ar kādām aptuvenām izmaksām ir jārēķinās, studējot Vācijā. Kas attiecas uz uzturēšanās izmaksām, tad jāņem vērā, ka tās maksa var būt visai atšķirīga atkarībā no augstskolas atrašanās vietas.

Vienreizējā maksa semestra laikā:

- ✓ obligātais semestra maksājums: **50–400 €**
- ✓ studiju maksa (valsts augstskolās): **0 €**

Uzturēšanās izmaksas mēnesī:

- ✓ Tās maksa: ap **270 €**
- ✓ ēdiens: ap **150 €**
- ✓ veselības apdrošināšana: ap **80 €**
- ✓ apģērbs: ap **50 €**
- ✓ citi izdevumi (piem., mācību materiāli, telefons u.c.): ap **150 €**

kopā: ap **700 €**

■ Pārskats par studiju maksu Vācijas augstskolās – www.studis-online.de/StudInfo/Gebuehren

■ Informācija par izmaksām, kas saistītas ar studijām Vācijā – www.daad.de/costs

■ Īpaši ārzemju studentiem domāta informācija sagatavošanās procesam – www.internationale-studierende.de

Finansēšanas iespējas

ES un EEZ dalībvalstu pilsoniem ir brīva pieeja Vācijas darba tirgum, līdz ar to arī studenti var daļu no savām studiju izmaksām segt, stradājot no studijām brīvajā laikā. Tomēr studijas Vācijā var aizņemt līdz pat 70-80% no laika. Tāpēc nepalaujeties uz to, ka strādājot varēsiet pilnībā finansēt savu uzturēšanos, jo šajā gadījumā Jums visdrīzāk nepaliks pietiekami laika studijām. Tomēr diezgan ierasts, ka studenti piepelnās, strādājot pāris stundas nedēļā un brīvajā laikā starp semestriem. Vācijā minimālā alga ir apmēram 9 EUR/h.

Vācijā ir vairākas atbalsta organizācijas, kuras piedāvā stipendijas studijām Vācijā. Atbalsts ir iespējams, piemēram, no DAAD un virknes dažādu fondu, retākos gadījumos iespējams saņemt finansiālu atbalstu no valsts līdzekļiem ar Vācijas stipendiju (*Deutschlandstipendium*), saskaņā ar Izglītības atbalsta likumu (*Bundesausbildungsförderungsgesetz (BAföG)*) vai, saņemot studējošo kredītu no KfW banku grupas (*KfW-Bankengruppe*).

Saprotams, ka stipendijas nedāvina. Tāpēc svarīgi ir atrast finansētāju, kas atbilst tieši Jūsu personīgajai situācijai. Atbalsta organizācijām parasti ir noteikti mērķi vai idejiskā programma (piem., politiska vai reliģiska nostāja), par ko Jums būtu iepriekš jāuzzina, lai uzlabotu savas izredzes iegūt stipendiju. Jums jāizpilda noteikti nosacījumi un ar savu pieteikumu jāpārliecina par savu atbilstību. Ľoti svarīgs ir Jūsu skolotāju un profesoru atbalsts, bet noteicošāki faktori būs Jūsu ieinteresētība, Jūsu profesionālā atbilstība un Jūsu motivācija. Taču ievērojiet, ka studiju iesācējiem no Latvijas bakalaura studiju programmā ir maz iespēju iegūt stipendiju, jau

sākot ar pirmo semestri. Arī vēlāk par pieejamām stipendijām Jūs konkurēsiet ar saviem vācu studiju biedriem.

Turpmākajās nodalās vērsīsim Jūsu uzmanību uz svarīgākajām DAAD stipendiju programmām un uz atsevišķu institūciju piedāvājumiem.

DAAD stipendijas

DAAD ir Vācijas augstskolu organizācija, kura atbilstīgi savam moto „Apmaiņa nes pārmaiņas“ veicina zinātnes un kultūras sadarbību starp Vāciju un ārvalstīm. Ja vēlaties saņemt DAAD stipendiju, nozīmīgas būs ne tikai zinātniskās spējas, bet arī interese par Vācijas kultūru.

Gandrīz visi DAAD stipendiju piedāvājumi attiecas uz studentiem, kuri jau sākuši studēt savā valstī un no turienes vēlas doties uz kādu no Vācijas augstskolām.

Svarīgākās DAAD stipendiju programmas:

- augstskolu vasaras kursi ārzemju studentiem un augstskolas absolventiem (dažādu nozaru vācu valodas kursi);
- studiju stipendijas visu zinātnisko virzienu absolventiem un māksliniekim (maģistra diploma ieguve Vācijā);
- pētniecības stipendijas doktorantiem un jaunajiem zinātniekim;
- uzturēšanās Vācijā pētījumu veikšanai augstskolu pasniedzējiem un zinātniekim;
- studentu grupu braucieni uz Vāciju.

Uzziniet arī savu izvēlēto Vācijas augstskolu ārējo sakaru daļā, vai tiek piedāvātas kādas atbalsta iespējas.

Augstskolām no Latvijas pastāv virkne citu iespēju saņemt DAAD finansējumu sadarbībai ar Vācijas augstskolām, piemēram, vieslektoru uzaicināšanai, atbalsts vasaras skolu rīkošanai vai binacionālu studiju programmu finansēšanai.

Precīzu informāciju par atbalsta programmām un pieteikumam nepieciešamajiem dokumentiem atradīsiet www.daad.lv. Visbiežāk pieteikumam un nepieciešami sekojošie dokumenti. CV un motivācijas vēstuli rakstiet tajā valodā, kurā Jūs vēlaties studēt Vācijā.

- Online pieteikuma formulārs (izmantojot DAAD portālu www.mydaad.de)
- CV (chronoloģiskā kārtībā, tabulas formā);
- motivācijas vai pamatojuma vēstule;
- ieteikuma vēstule/-es;
- izglītības dokumentu (vidusskolas atestāta, augstskolas/-u diploma/-u) oriģinālu kopijas un tulkojums (vācu vai angļu valodā);
- studiju atzīmju izraksts pa gadiem vai semestriem;
- svešvalodu zināšanu apliecinājums.

Atkarībā no programmas var atšķirties iesniedzamo dokumentu saraksts. Var atšķirties arī iesniedzamo pieteikuma eksemplāru skaits und pieteikšanās vieta. Tāpēc, lūdzu, izlasiet konkrētas prasības stipendiju aprakstā DAAD interneta vietnē www.funding-guide.de.

Pieteikšanās termiņi

Lielākajai daļai DAAD stipendiju pieteikšanās notiek katru gadu rudenī. Konkrētus termiņus, lūdzu, meklējet pie atbilstošās stipendijas apraksta. Atsevišķām stipendijām pastāv vairāki pieteikšanās termiņi gadā, piemēram, ūsajām

pētniecības stipendijām un studentu grupu braucieniem.

Citas stipendijas un fondi

Vācijā darbojas daudz dažādu fondu. 13 apdāvināto atbalsta organizācijas Vācijā pārstāv dažādus pasaules uzskatus, reliģiskas, politiskas un sabiedrības grupas. Tāpēc ir jāsamēro savas intereses ar fondu mērķiem un vadlīnijām. Daudzi sabiedriskie fondi par priekšnoteikumu atbalstam izvirza pretendenta sabiedrisko aktivitāti un ieinteresētību. Finansiāla atbalsta pamatprincipus ir noteikusi Vācijas Izglītības un zinātnes ministrija. Studējošo pamatstipendija tiek pielīdzināta BAföG likmēm. Papildus tam stipendiāti neatkarīgi no vecāku ienākumiem saņem piemaksu mācību materiālu iegādei 300 euro apmērā. Doktorantiem tiek maksāta stipendija 1350 euro apmērā. Visas studentu biedrību stipendiju programmas attiecas arī uz studentiem no ES un ārvastīm.

Pirms pieteikšanās Jums būtu jāņem vērā, ka, lai nopietni varētu pretendēt uz stipendiju, Jums jāizpilda vairāki priekšnosacījumi.

Daudzas stipendiju organizācijas vispirms vēlas pārliecināties par pretendenta sasniegumiem Vācijas augstskolā un piešķir stipendiju tikai tad, kad pretendents jau labi pārzungina vācu valodu un studijas Vācijā jau ir uzsācis.

Katrā gadījumā Jums noteikti vajadzētu rūpīgi izpētīt pieteikšanās noteikumus katrā atsevišķā gadījumā. Lūdzu, personīgi sazinieties ar fonda pārstāvjiem, lai uzzinātu visu par pieteikšanās noteikumiem.

DAAD stipendiju datu bāzē Jūs varat mērķiecīgi meklēt stipendijas savām studijām, pētniecībai un doktorantūrai: www.funding-guide.de.

Politiskie fondi

Fridriha Eberta fonds (*Friedrich-Ebert-Stiftung*) | www.fes-baltic.org

Šis fonds pārstāv Vācijas Sociāldemokrātiskās partijas (SPD) intereses. Fondā pastāv atbalsta iespējas gan bakalaura un maģistra, gan arī doktorantūras studiju programmām.

Konrāda Adenauera fonds (*Konrad-Adenauer-Stiftung*) | www.kas.de

Šis fonds pārstāv Kristīgi Demokrātiskās Savienības (CDU) intereses. Atbalsta iespējas gan bakalaura, gan tālākizglītošām, maģistra un doktorantūras studiju programmām.

Heinriha Bella fonds (*Heinrich-Böll-Stiftung*) | www.boell.de

Šis fonds pārstāv Vācijas Zalās partijas – Bündnis 90/Die Grünen intereses. Atbalsta iespējas maģistra studiju programmām. ES pilsoni var pieteikties stipendijai pirms studiju uzsākšanas Vācijā. Pretendentti, kuri pabeiguši vidusskolu Vācijā (*Abitur*), vai kuri pabeiguši vācu skolas ārzemēs, var saņemt stipendiju bakalaura studijām.

Fridriha Naumaņa fonds (*Friedrich-Naumann-Stiftung*) | www.freihheit.org

Šis fonds pārstāv Brīvās Demokrātiskās partijas (FDP) intereses. Atbalsts bakalaura un maģistra līmena studentiem, minimālais atbalsta termiņš ir divi semestri. Pieteikšanās stipendijai iespējama vēlākais priekšpēdējā studiju semestrā pirms diploma iegūšanas.

Rozas Luksemburgas fonds

(*Rosa-Luxemburg-Stiftung*) | www.rosalux.de
Šis fonds pārstāv Vācijas Kreisās partijas (Die Linke) intereses. Atbalstu var saņemt studenti, sākot no otrā semestra, kuriem līdz diploma iegūšanai atlikuši vismaz četri semestri.

Baznīcu fondi

Katoļu Akadēmiskās Apmaiņas Dienests (*Katholischer Akademischer Ausländer-Dienst*) (KAAD) | www.kaad.de

Austrumeiropas programmas ietvaros iespējams atbalsts pēc studiju 6. semestra; iespējams atbalsts maģistra un doktorantūras studijām. Parasti atbalstu iegūst pretendenti ar katoļu konfesiju. Izņēmuma kārtā atbalstu var iegūt arī citu kristīgo konfesiju pārstāvji, ja viņus iesaka katoļu partneri.

Cusanuswerk | www.cusanuswerk.de

Atbalsts katoļu studentiem bakalaura un maģistra studiju programmās, sākot ar imatrikulācijas brīdi.

Evanģēliskā studentu organizācija Filigstā (*Evangelisches Studienwerk Villigst e.V.*) | www.evstudienwerk.de

Eiropas programmas ietvaros pastāv atbalsta iespējas bakalaura studijām evanģēliski luteriskajai konfesijai piederošiem studentiem, kuri ir ES pilsoni. Citu konfesiju pārstāvjiem ir jāiesniedz papildus pieteikums.

Ernsta Ludviga Ēriha studentu organizācija (*Ernst Ludwig Ehrlich Studienwerk*) | www.eles-studienwerk.de

Atbalsts ebreju izcelsmes studentiem. Pretendentiem pieteikšanās brīdī jābūt atlikušiem vēl vismaz pieciem studiju semestriem. Atbalstam var pieteikties bakalaura līmena studenti kā arī četrus semestrus ilgu maģistra programmu studenti.

Avicennas studentu organizācija (*Avicenna-Studienwerk*) | www.avicenna-studienwerk.de

Atbalsts islāmticīgajiem studentiem.

Pretendentiem pieteikšanās brīdī jābūt atlikušiem vēl vismaz pieciem studiju semestriem. Pēc maģistra studiju uzsākšanas stipendijai vairs nav iespējams pieteikties.

Citi fondi

Hansa Bēklera fonds (Hans-Böckler-Stiftung) | www.boeckler.de

Šis fonds, kas pietuvināts arodbiedrībām, piešķir stipendijas doktorantiem, kuri Vācijā saņēmuši atlauju izstrādāt disertāciju, kā arī studiju uzsācējiem, kuriem ir tiesības sanemt BAföG augstāko likmi, t.i., kuru vecākiem nav augstu ienākumu.

Vācijas Tautsaimniecības fonds (Stiftung der Deutschen Wirtschaft) | www.sdw.org

Atbalsts iespējams visu virzienu jebkura veida augstskolas studentiem un doktorantiem, taču pieteikšanās jāveic ar reģionālo uzticības docentu starpniecību.

Vācu Tautas Studiju fonds (Studienstiftung des Deutschen Volkes) | www.studienstiftung.de

Atbalsts iespējams gan pēc ieteikuma, gan pēc paša iniciatīvas/testa, pastāv vairākas programmas.

Berlīnes pilsētas dome | www.parlament-berlin.de

Jauniem zinātniekim ar pabeigtu pirmo diplomu pieejama viena gada atbalsta programma studijām.

Copernicus | www.copernicus-stipendium.de

Noteiktu studiju virzienu studentiem, kuri pabeiguši vismaz vienu studiju semestri, pieejama stipendija ārvalstu semestrīm.

Līdzās šeit nosauktajiem fondiem pastāv arī citi fondi. Parasti tie ir mazāki un specializējušies uz

noteiktu jomu. Meklējet informāciju arī fondu datu bāzē www.stiftungssuche.de, DAAD datu bāzē www.funding-guide.de un stipendiju datu bāzē „*Stipendienlotse*“ www.stipendienlotse.de kā arī interneta vietnēs www.stipendiumplus.de un www.mystipendium.de.

Vācijas stipendija

Vācijas stipendija atbalsta visu nacionālo piederību studentus. Pusi no šīs stipendijas finansē valsts, otru pusi pārņem privātie finansētāji. No pretendentiem tiek gaidīts, ka viņiem ir joti labi panākumi universitatē kā arī sociāla aktivitāte (piem., darbība biedrībās, augstskolu komitejās, politiskās un baznīcu organizācijās vai sociālās iestādēs). Precīzāku informāciju par šo stipendiju meklējet Jūsu izvēlētajā augstskolā, kā arī stipendijas mājas lapā www.deutschlandstipendium.de.

Vācijas Valsts Izglītības atbalsta likums – BAföG

Ne tikai Vācijas pilsoni, bet saskaņā ar Vācijas Valsts Izglītības atbalsta likumu (BAföG) arī citi ES pilsoni, izpildot noteiktus priekšnoteikumus, var saņemt finansiālu atbalstu.

www.das-neue-bafoeg.de/de/370.php

KfW banku grupas kredīti (KfW-Banken-gruppe)

Rekonstrukcijas kredītiestādes grupa „KfW-Bankengruppe“ (Kreditanstalt für Wiederaufbau) ir Vācijas Federatīvās Republikas un Vācijas federālo zemju publisko tiesību iestāde. Piedāvājumā ir studējošo kredīti „*Studienkredite*“ (ES pilsoniem, kuri vismaz 3 gadus ir

pastāvīgi uzturējušies Vācijā un vēl nav sasniegusi 32 gadu vecumu) un izglītības kredīti „*Bildungskredite*“ (studentiem, kuru studijas tuvojas beigām un kuri nav vecāki par 36 gadiem). www.kfw.de

Studējošo kredīti no privātbankām

Noteiktos apstākļos arī Jūsu izcelsmes valsts privātbankas studentiem izsniedz kredītus. Šajā gadījumā vislabāk izmantojiet neatkarīga finanšu konsultanta sniegtos maksas konsultāciju pakalpojumus. Kredītu no bankas Vācijā parasti var saņemt tikai ar noteikumu, ka jau ilgāku laiku pastāvīgi dzīvo un ir regulāri ienākumi Vācijā.

Norādes par pieteikumu stipendijai

Turpmākajā sadalā Jūs atradīsiet norādes par svarīgākajiem dokumentiem, kuri ir gandrīz katras stipendijas pieteikuma sastāvdala. Norādes ir pielāgotas tieši DAAD stipendiju pieteikumiem. Piesakoties citu organizāciju stipendijām, Jums jāņem vērā šo organizāciju vadlīnijas un prasības.

CV

Savā CV Jums pārskatāmi un īsi ir jānorāda svarīgkie dati, kuri atspoguļo Jūsu pašreizējo situāciju un līdzšinējo dzīves gājumu. CV vajadzētu būt individuālam un tajā pašā laikā viegli lasāmam. Hronoloģiski, tabulas veidā un bez pārtraukumiem Jūsu CV jāsniedz ziņas par Jūsu biogrāfiju.

CV jābūt iekļautiem šādiem punktiem – atsevišķo punktu nosaukumi var atšķirties atkarībā no personīgās situācijas:

- Virsraksts, vārds un uzvārds
- Personīgie dati
- Dzimšanas datums un vieta
- Adrese un saziņas iespējas
- Izglītība
- Skola
- Augstskola (studiju datumi un virziens, ja iespējams, arī nobeiguma eksāmenos iegūtā atzīme)
- Ar studijām saistīti ārzemju braucieni, prakse (un cita ar studijām vai profesionālo darbību saistīta pieredze)
- Aktivitātes sociālās atbildības jomā (piem., līdzdalība politiskās partijās, baznīcā, kultūras apvienībās vai cita veida iniciatīvas)

Dokumenta beigās norādīt vietu un datumu, un parakstīt to. Papildu ierosinājumus un paraugus Jūs atradīsiet:
www.europass-info.de.

Motivācijas vēstule

Motivācijas vai pamatojuma vēstule katrā pieteikumā ir izšķirošā sastāvdaļa, tai jāpārlieci na attiecīgā atlases komisija. Šeit Jums ir iespēja, piešķirt savam pieteikumam individuālu raksturu un pēc iespējas labāk prezentēt sevi un savus mērķus

Taču atcerieties, ka vēstules tekstam jābūt profesionālo un personisko argumentu atspoguļojumam un tam jāpamato Jūsu pieteikums. Tāpēc tam jābūt lietišķam un jākoncentrējas uz tēmu, stipendiju un atbilstošo stipendijas programmu. Dažās programmās Jums nebūs iespējas parādīt sevi pārrunās ar komisiju. Tādēj motivācijas vēstules argumentācija ir ļoti nozīmīga. Komisijai, lasot tekstu, jāredz, cik lielā mērā Jūsu līdzšinējais dzīves gājums Jums ir sniedzis iecerēm atbilstošu kvalifikāciju un cik lielā mērā tas pozitīvi ietekmēs Jūsu nākotnes plānus.

Ja Jūs piesakāties DAAD studiju vai pētniecības stipendijai, tad pie svarīgākajiem vērtēšanas kritērijiem pieder konkrētās studiju vietas vai pētniecības institūcijas izvēles pamatojums.

Motivācijas vēstulēs varat izmantot sekojošas daļas:

- Kurai programmai Jūs piesakāties?
- Līdzšinējā studiju gaita
- Pamatojums, kāpēc Jūs interesē tieši šī stipendija
- Jūsu kvalifikācijas apraksts
- Izklāsts, kāpēc Jūs esat piemērots/-a kandidāts/-e
- Apraksts, kādus mērķus Jūs vēlaties sasnieggt, izmantojot stipendiju (šeit Jūs varat pievērsties izvēlētās augstskolas mācību piedāvājumam un pētniecības iespējām)
- Paskaidrojums, kāds būs Jūsu profesionālais un personīgais ieguvums no uzturēšanās ārzemēs
- Paskaidrojums, kāds būs Jūsu pārstāvētās institūcijas un jomas ieguvums no Jūsu uzturēšanās ārzemēs

Ieteikuma vēstule

Ieteikuma vēstules un atzinumus parasti raksta Jūsu vietējie pasniedzēji, kuri Jūs labi pazīst un kuri Jūsu piemērotību dalībai stipendiju programmā var novērtēt gan profesionāli, gan personīgi. Pasniedzējiem, kuri raksta ieteikuma vēstuli, jābūt vismaz pabeigušiem doktorantūru. Apdomājiet labi, kam Jūs lūgsiet rakstīt ieteikuma vēstuli un iepriekš pārrunājiet savu nodomu ar pasniedzēju. Iepazīstiniet pasniedzēju ar izvēlētās atbalsta organizācijas profilu un mērķiem. Ja Jūs piesakāties DAAD stipendijai, tad iepazīstiniet savu pasniedzēju ar šādiem aspektiem:

- Ieteikuma vēstuli – jāizpilda DAAD atzinuma formulārā. Formulāru var lejupielādēt DAAD portālā www.mydaad.de.
- Formulāru var aizpildīt vācu vai angļu valodā.
- Atzinumam jābūt parakstītam un apzīmogotam ar institūta zīmogu.
- Atzinuma sniedzējam jābūt no kandidāta nozares un jābūt ieguvušam doktora akadēmisko grādu.

Valodu zināšanu apliecinājumus

Ja kandidāts piesakās DAAD stipendijai, kas aptver ilgāku laiku par sešiem mēnešiem, tad DAAD pieprasā vācu valodas zināšanu apliecinājumu. Tas attiecas arī uz kandidātiem, kuri piesakās studiju programmā angļu valodā. Atzīti tiek 3. sadalā „Pieteikšanās studijām Vācijā | Valodas zināšanu apliecinājumi“ minētie apliecinājumi.

Ja Jums nav neviens no minētajiem valodas zināšanu apliecinājumiem, tad DAAD Informācijas centrā vai pie kāda no DAAD lektoriem Jūs varat nokārtot testu onSET, kurš der, lai pieteiktos stipendijai. Tests tiek piedāvāts vācu un angļu valodas zināšanu apliecināšanai.

Arī citas organizācijas šad un tad stipendiju pieteikumos pieprasā iekļaut valodas zināšanu apliecinājumu. Jautājiet atbilstošajās organizācijās, kādus valodas testus tās atzīst.

Lūdzu, nemiet vērā – pieteikumā uz studiju vietu vienmēr jāiesniedz atsevišķi no pieteikuma uz stipendiju (vienmēr jāievēro augstskolas norādītie pieteikšanās termiņi!). Daudzām stipendijām ir jāpiesakās ievērojami agrāk nekā studiju programmām, bieži vien šādos gadījumos atbalsta organizācijas pieprasī apliecinājumu, ka pretendents ir sazinājies ar izvēlēto augstskolu un, ka nepastāv principiāli šķēršļi pretendenta uzņemšanai izvēlētajā studiju programmā. Augstskolām var būt atšķirīgas prasības attiecībā uz valodas zināšanu apliecinājumiem.

Komisijas sastāvā ir vietējo un Vācijas augstsksolu pasniedzēji, kā arī DAAD pārstāvji. Parasti kandidātiem tiek dotas 10-15 minūtes laika, lai pārliecinātu komisiju. Tieki uzdoti jautājumi par motivāciju, par specializāciju, kā arī par izvēlēto valsti – Vāciju. Pirms pārrunām painteresējieties par aktuālām tēmām Vācijas politikā, kultūrā un ekonomikā, kā arī par Latvijas un Vācijas savstarpējām attiecībām.

Sagatavošanās pārrunām ar komisiju

Daudzas organizācijas stipendiātu atlasē rīko pārrunas. Neuztveriet to kā eksāmenu, bet gan kā iespēju vēlreiz atlases komisiju iepazīstināt personīgi ar savu motivāciju un ar visu, kas runā Jums par labu. Iepazīstieties vēlreiz ar atbilstošās organizācijas mērķiem un pārdomājiet savas ieceres un argumentus. Varbūt kopš pieteikšanās brīža ir notikušas kādas pārmaiņas, kas varētu interesēt komisiju.

Kandidātiem, kas piesakās DAAD studiju stipendijām visu nozaru absolvētiem, jā piedalās vairākās konkursu kārtās. Lēmums par stipendiju tiek pieņemts atlases pārrunās Latvijā. Šo pārrunu mērķis ir iepazīt kandidātus personīgi, uzzināt viņu nolūkus, kas saistīti ar stipendiju, un iegūt iespāidu par viņu profesionālajām zināšanām, kā arī valodas prasmēm.

Pētniecība Vācijā

Vācija piedāvā daudzveidīgu pētniecisko vidi: universitātes, lietīšķo zinātņu augstskolas, pētniecības iestādes kā arī valsts un federālo zemu pētniecības institūtus. Kopumā pastāv aptuveni 1000 sabiedriski finansētu pētniecības iestāžu, kurām pievienojas uzņēmumu vadīti pētniecības un attīstības centri.

Interneta portāls „*Research in Germany*“ sniedz pārskatu par Vācijas pētniecības un tās atbalsta iespējām, informē ārvalstu zinātniekus par finansēšanas un karjeras iespējām Vācijā un informatīvi atbalsta pētniecības brauciena un uzturēšanās sagatavošanas procesā. Mājas lapas angļu valodas versijā tiek piedāvāta apjomīga informācija par atbalsta programmām, aktuālās ziņas par zinātnes jaunumiem, dažādi praktiski ieteikumi u.c.

www.research-in-germany.org

Doktorantūra: individuālā vs. strukturētā

Lai iegūtu doktora grādu, Vācijā visbiežāk tiek izmantots **individuālās doktorantūras** ceļš. Šajā doktorantūras veidā doktoranti atrod sev zinātnisko darba vadītāju tā saucamo „*Doktorvater*“ vai „*Doktormutter*“ un patstāvīgi strādā pie savas disertācijas. Atkarībā no jomas tas var notikt vai nu atsevišķi vai kopā ar citiem zinātniekiem. Doktoranti var brīvi izvēlēties, kurā no iestādēm veikt savu pētniecību: universitātē, pētniecības institūtā vai industrijā. Individuālās doktorantūras gadījumā tās ilgums ir atkarīgs no ar promociju saistītās darba vietas noteiktā termiņa, bet lielā mērā arī no personīgās laika plānošanas un citām aktivitātēm, piemēram, cik daudz laika jāveltī citām

nodarbēm un iztikas pelnīšanai, vai arī, cik bieži doktoranti piedalās zinātniskās konferencēs un jau disertācijas rakstīšanas laikā publicē savus tekstus. Parasti individuālai doktorantūrai līdz promocijai nepieciešami trīs līdz pieci gadi.

Izvēloties individuālās doktorantūras ceļu, pirmkārt, doktorantam ir jāatrod zinātniskais vadītājs. Tam var noderēt doktoranta augstskolas pasniedzēja jau pastāvošie kontakti ar Vācijas augstskolām vai profesoriem no attiecīgās pētniecības jomas. Bez tam kontaktu meklēšanai var izmantot sekojošas interneta vietnes:

www.gerit.org
www.phdgermany.de
www.hochschulkompass.de

Līdzās individuālai doktorantūrai Vācijā ir iespēja iegūt doktora grādu, studējot **strukturētā doktorantūras programmā**. Strukturetās programmas līdzinās anglosakšu PhD sistēmai. Šajā gadījumā par doktorantiem rūpējas zinātnisko vadītāju grupa. Programmas ietver doktorantūras pavadīšanu, bieži vien ir interdisciplināri orientētas un lielākoties atbalsta „soft skills“ izglītību un papildus kvalifikācijas. Sistemātiskais un intensīvais zinātniskais atbalsts šādās programmas ietvaros parasti atļauj pabeigt doktorantūru trijos līdz četros gados. Vācijā šobrīd ir aptuveni 700 doktorantūras programmas un to skaita turpina palielināties. Strukturetās doktorantūras programmas bieži vien ir starptautiski orientētas, tāpēc darba valoda šādās programmās bieži ir angļu. Daudzas strukturetās doktorantūras programmas var atrast elektroniskajā datu bāzē „International Programmes in Germany“ www.daad.de/idp.

Tāpat, kā izvēloties studiju vai pētniecības iestādi, pirmkārt, svarīgi ir individuālie faktori, no kuriem ir atkarīgs, kura veida doktorantūra ir vispiemērotākā. Daži doktoranti novērtē patstavigās pētniecības sniegtu brīvību, turpretī citiem ir nepieciešama strukturetās programmas sniegtās norādes.

Pētniecības iestādes

Universitātes

Vācijā ir vairāk nekā 400 universitāšu un augstskolu. Saikne starp apmācību un pētniecību saknējas senās tradīcijās.

Neuniversitātes pētniecības iestādes

Fraunhofera biedrība

www.fraunhofer.de

Fraunhofera biedrība ar 69 pētniecības vienībām ir lielākā lietišķās pētniecības organizācija Eiropā. Fraunhofera institūti veic pētījumus industrijā, pakalpojumu sektorā, valsts pārvaldē un attīsta, realizē un optimizē procesus, produktus un iekārtas līdz tie ir gatavi lietošanai un tirgum.

Helmholca grupa

www.helmholtz.de

Helmholca grupa risina ilgtermiņa pētniecības uzdevumus, ar izciliem sasniegumiem rodot risinājumus nozīmīgiem sabiedrības, zinātnes un ekonomikas izaicinājumiem. Biedrības uzdevums ir sekot ilgtspējīgiem pētniecības mērķiem valsts un sabiedrības labā, lai nodrošinātu un uzlabotu cilvēku dzīves pamatvajadzības.

Leibnica biedrība

www.leibniz-gemeinschaft.de

Leibnica biedrība zem viena jumta apvieno 91 pētniecības iestādi, kas nodarbojas ar starptautiskām, visai sabiedrībai nozīmīgām zinātniskām problemām. Biedrība izceļas ar īpaši daudzveidīgu tematiku no humanitāro, sociālo, dabas un inženierzinātņu jomām.

Maksa Planka biedrība

www.mpg.de

Maksa Planka biedrība ir neatkarīga, bezpelēnas pētniecības organizācija, kas nosaukta fizika Maksa Planka (Max Planck, 1858-1947) vārdā. Šobrīd 83 Maksa Planka institūti un iestādes nodarbojas ar fundamentālo pētniecību dabaszinātņu kā arī sociālo un humanitāro zinātņu jomās.

Zinātņu akadēmijas

www.akademienunion.de

Zinātņu akadēmijas ir atzītu zinātnieku apvienības un tās koordinē un atbalsta fundamentālos pētījumus, ilgtermiņa projektus un veicina starpdisciplināro dialogu.

Valsts pētniecības iestādes

Vācijas valdība finansē aptuveni 40 pētniecības institūtus, par kuriem atbild ministrijas. Pētniecība tajos ir specifiski pakārtotas attiecīgās ministrijas jomai un uzdevumiem. **[> Forschungseinrichtungen des Bundes](http://www.bundesregierung.de)**

Federālo zemju pētniecības iestādes

Vācijas federalās zemes uztur virknī pētniecības iestāžu, kuras atbalsta pētniecības aktivitātes attiecīgajā zemē. Pastāv vairāk nekā 150 federālo zemju institūti, kas nosedz plašu pētniecības spektru.

Uzņēmumi / industriālā pētniecība

Vācijas uzņēmumi ir vieni no inovatīvākajiem Eiropā. Industrijas iesaiste Vācijas pētniecības un attīstības investīcijās ir ļoti liela, sasniedzot gandrīz 70 procentus.

Industriālo pētniecības apvienību darba grupa – AiF www.aif.de

AiF ir alianse, kas sastāv no aptuveni 100 pētniecības apvienībām no dažādām industrijas jomām un atbalsta mazu un vidēju uzņēmumu pētniecību un attīstību.

Sadarbības tīkli un apvienības

www.clusterplattform.de

Sadarbības tīkli un apvienības saista industriālu un akadēmisku iestāžu pētniecības un attīstības aktivitātes. Šo apvienību galvenais mērķis ir paātrināt procesu, lai jaunus tehnoloģiju produktus ieviestu tirgus aprītē.

Pētniecības atbalsts

Vācijas pētniecības grupa (DFG)

www.dfg.de

DFG ir nozīmīgākais pētniecības atbalstītājs Vācijā, kas veicina pētniecības projektus un sadarbību starp zinātniekiem arī starptautiskā kontekstā.

Aleksandra fon Humbolta fonds (AvH)

www.humboldt-foundation.de

AvH atbalsta zinātnes sadarbību starp izciliem ārvalstu un vācu pētniekiem. Fonds katru gadu piešķir vairāk nekā 70 stipendijas un pētniecības balvas.

Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienests

(DAAD) www.daad.de

DAAD ir pasaulei lielākā starptautiskās studentu un zinātnieku apmaiņas atbalsta organizācija.

Fondi

Sabiedriskie un privātie fondi Vācijā atbalsta pētniecību un zinātni, piemēram, veicinot jaunos zinātniekus doktorantūras laikā un pēc tās, vai arī atbalstot specifisku nozaru un tematiku pētniecības projektus.

Vācijas zinātnes fondu apvienība

www.stifterverband.org

Vācijas fondu centrs

www.deutsches-stiftungszentrum.de

StipendiumPlus

www.stipendiumplus.de

„StipendiumPlus“ ir 13 apvienības apdāvināto veicināšai visā Vācijā, kas ar stipendijām atbalsta izcilus studentus un doktorantus.

Baltijas-Vācijas Augstskolu birojs

www.hochschulkontor.lv

Baltijas-Vācijas Augstskolu birojs darbojas kā „Vācijas centrs“ Baltijas valstīs, ar mērķi sekmēt zinātnisko un akadēmisko sadarbību starp Vāciju un Baltijas valstīm.

Baltijas-Vācijas Augstskolu birojs atbalsta projektus, kas veicina zinātnisko sadarbību starp Vāciju no vienas puses un Igauniju, Latviju un Lietuvu – no otras, kā arī veicina zinātnisko sadarbību Baltijas valstu starpā. Atbalstīti tiek projekti jebkurā zinātnes nozarē un visdažādākajās formās, piemēram, tematiskas vieslekcijas un semināri, pētījuma projekti, konferences, publikācijas u.c. Projektu konkursā tiek izsludināts divas reizes gadā.

Mēklenburgas-Priekšpomerānijas

Augstskolu kontaktbirojs

www.hochschulen-mv.lv

Biroja uzdevums ir veicināt akadēmisko un pētniecisko sadarbību starp augstkolām un citām izglītības un pētniecības iestādēm Mēklenburgas-Priekšpomerānijas federālajā zemē un atbilstoša tipa iestādēm Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Birojs informē arī par studiju un pētniecības iespējām Rostokas, Greifsvaldes, Vismāras, Štrāzlundes un Neibrandenburgas augstskolās.

Alumniportal Deutschland

www.alumniportal-deutschland.org

Alumniportal Deutschland ir sociālais tīkls, kurš veicina zināšanu apmaiņu par Vāciju starp Vācijas augstskolu absolventiem, uzņēmumiem, augstskolām un organizācijām. Portāls piedāvā iespēju visā pasaulei sazināties ar Vācijas absolventiem un uzņēmumiem, lai paplašinātu personīgās zināšanas un mācītos no citu pieredzes. Alumniportal Deutschland ir bezmaksas portāls, kurš paredzēts cilvēkiem no visas pasaules, kurus ar Vāciju saista vai iepriekš ir saistījušas studijas, pētniecība, darbs vai vienkārši interese, kā arī tos, kuri vēl tikai plāno doties uz Vāciju vai mācīties vācu valodu. Alumniportal Deutschland regulāri rīko pasākumus par dažādām tēmām gan klātienē, gan arī interneta vidē. Pievienojieties!

Izdevējs

DAAD Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Informācijas centrs Rīgā

Kaļķu iela 1-402

Rīga, LV-1658 Latvija

Tel.: +371/6722 8800

ic@daad.lv

www.daad.lv

Facebook: DAADRiga

Twitter: DAAD_Baltics

Instagram: DAAD_Estonia.Latvia.Lithuania

Konsultāciju laiki: pirmdienās un ceturtienās 14:00-18:00, otrdienās un trešienās 10:00-14:00
vai pēc iepriekšējas vienošanās

Teksta autori

Heiko F. Marten, Markus Häfner, Till Dembeck, Katharina Ertle

Redakcija

Heiko F. Marten, Ieva Dzelme, Julia Petz

Tulkojums

Ieva Dzelme, Laila Niedre, Alīna Grīnberga, Diāna Krastiņa

Pēc Vācijas Akadēmiskās Apmaiņas Dienesta (DAAD) pasūtījuma

Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)

Kennedyallee 50, 53175 Bonn, Deutschland

www.daad.de

Par atļauju pārpublicēt informāciju nodalā "Pētniecība Vācijā" pateicamies research-in-germany.org

Norāde: Šajā brošūrā ietverto informāciju autori rūpīgi apkopoja, taču izdevējs neuzņemas par to atbildību. Šaubu gadījumā visām DAAD stipendijām noteicošas ir norādes „Länderspezifische Hinweise“ DAAD mājas lapā (www.daad.de). Lai iegūtu vairāk informācijas par šajā brošūrā norādītajiem citu organizāciju stipendiju piedāvājumiem, Jums vajadzētu vērsties pie šīm organizācijām.

Datorsalikums LPG Loewenstein Padberg GbR, Bonn (Deutschland)

5., aktualizētais un papildinātais 2019. gada izdevums (tirāža 1000 eksemplāri)

© visām fotogrāfijām ir pie DAAD. Fotogrāfijas nedrīkst nodot tālāk trešajām personām.

Publikāciju finansējusi Vācijas Federatīvās Republikas Izglītības un pētniecības ministrija.

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

DAADRiga

DAAD_Baltics

daad_estonia.latvia.lithuania

www.daad.lv